

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32847/ln.2020.11.47>

Герич А.В.

*викладач кафедри цивільного права і процесу юридичного факультету**ДВНЗ «Ужгородський національний університет»**e-mail: ahnesaherych@yahoo.com**ORCID ID 0000-0002-5902-5793*

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД І ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ ЯК ПРОВІДНИЙ ОРГАН ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЄКТІВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Постановка проблеми. У сучасній Україні, в контексті її розвитку як правової держави, євроінтеграції, еволюції публічного управління, реформи місцевого самоврядування, розвитку об'єднаних територіальних громад, розвитку інститутів громадянського суспільства, важливого значення набуває забезпечення дієвого адміністративно-правового регулювання проєктів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Дослідження Міністерства розвитку громад і територій України як провідного органу публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проєктів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад, сприятиме розвитку науки адміністративного права, вдосконаленню системи адміністративно-правового регулювання проєктів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад, а також вдосконалення діяльності уповноважених суб'єктів у даній сфері. Внаслідок цього дослідження проблематики Міністерства розвитку громад і територій України як провідного органу публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проєктів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад є важливим для розвитку науки адміністративного права.

Метою статті є охарактеризувати проблематику Міністерства розвитку громад і територій України як провідного органу публічного

управління у сфері адміністративно-правового регулювання проєктів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Завданнями даної статті є: охарактеризувати Міністерство розвитку громад і територій України як провідний орган публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проєктів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад, проаналізувати діяльність Міністерства розвитку громад і територій України у сфері адміністративно-правового регулювання проєктів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Стан дослідження. Проблематика Міністерства розвитку громад і територій України як провідного органу публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проєктів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад є актуальною, а окремі її аспекти були предметом дослідження багатьох сучасних науковців, зокрема: І.Алмаші, Я.Лазура, та О. Рогача.

Виклад основного матеріалу. Органи публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проєктів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад можна поділити на державні та муніципальні органи публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проєктів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Серед державних органів публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад доцільно виокремити Міністерство розвитку громад і територій України як основний орган публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Міністерство розвитку громад і територій України є провідним органом публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Міністерство розвитку громад та територій України здійснює свою діяльність переважно відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад та територій України» від 30 квітня 2014 р. № 197[1].

Міністерство розвитку громад та територій України (далі - Мінрозвиткугромад) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України.

Мінрозвиткугромад є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну регіональну політику, державну політику у сфері розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою, державну житлову політику і політику у сфері благоустрою населених пунктів, державну політику у сфері житлово-комунального господарства, державну політику у сфері поводження з побутовими відходами, державну політику у сфері будівництва, містобудування, просторового планування територій та архітектури, державну політику у сфері технічного регулювання у будівництві, а також забезпечує формування державної політики у сфері архітектурно-будівельного контролю та нагляду, у сфері контролю житлово-комунального господарства та у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель.

Мінрозвиткугромад у своїй діяльності керується Конституцією України[2] та Законами України, зокрема: «Про співробітництво територіальних громад»[3] від 17 червня 2014 року, «Про засади державної регіональної політики»[4] від 5 лютого 2015 року, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

Основними завданнями Мінрозвиткугромад є:

1) забезпечення формування та реалізація державної регіональної політики, державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою, державної житлової політики і політики у сфері благоустрою населених пунктів, державної політики у сфері житлово-комунального господарства, державної політики у сфері поводження з побутовими відходами, державної політики у сфері будівництва, містобудування, просторового планування територій та архітектури, державної політики у сфері технічного регулювання у будівництві, зокрема щодо:

- формування спроможних територіальних громад;
- стимулювання участі регіонів у програмах та проектах розвитку міжрегіонального і транскордонного співробітництва;
- формування оптимальної системи інституційного забезпечення регіонального розвитку;
- сприяння створенню виконавцями комунальних послуг та управителями систем управління якістю відповідних послуг на базі національних або міжнародних стандартів;
- благоустрою населених пунктів;
- здійснення моніторингу стану розрахунків за житлово-комунальні послуги;
- формування єдиної технічної, соціально-економічної політики у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення;

- погодження схем теплопостачання населених пунктів з кількістю жителів більш як 20 тис. осіб та регіональних програм модернізації систем теплопостачання;

- поведження з побутовими відходами, забезпечення розроблення та виконання державних програм у сфері поведження із побутовими відходами, планів і заходів у сфері поведження із побутовими відходами;

- здійснення нормування промисловості будівельних матеріалів;

- здійснення нормування у будівництві з метою формування безпечного середовища для життя і здоров'я людини;

- координації діяльності місцевих органів виконавчої влади у сфері поведження з побутовими відходами;

- проведення містобудівного моніторингу;

- визначення порядку розроблення схем планування окремих частин території України;

- визначення критеріїв, котрим повинні відповідати експертні організації, які здійснюють експертизу проєктів будівництва;

2) забезпечення формування державної політики у сфері: забезпечення енергетичної ефективності будівель; контролю житлово-комунального господарства; архітектурно-будівельного контролю та нагляду;

3) забезпечення технічного регулювання у сфері: промисловості будівельних матеріалів; житлово-комунального господарства; просторового планування й архітектури; енергетичної ефективності будівель.

Мінрозвитку громад відповідно до покладених на нього завдань, зокрема, здійснює наступні повноваження:

1) визначає пріоритетні напрями щодо розвитку відповідних сфер;

2) розробляє та здійснює заходи, спрямовані на розбудову інфраструктури регіонів, розвиток міжрегіонального економічного співробітництва;

3) сприяє комплексному соціально-економічному розвитку регіонів;

4) розробляє Державну стратегію регіонального розвитку України, план заходів з її реалізації, здійснює методологічне керівництво та координацію діяльності з підготовки регіональних стратегій розвитку;

5) розробляє в установленому порядку проєкти нормативно-правових актів з питань регіональної політики;

6) забезпечує узгодження дій центральних і місцевих органів виконавчої влади з питань участі України в реалізації Стратегії Європейського Союзу для Дунайського регіону та Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми [5] від 15 грудня 2017 року, яка ратифікована відповідним Законом України «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми (Interreg V-B Danube - CCI 2014TC16M6TN001)» від 19 вересня 2018 року [6].

Накази Мінрозвитку громад, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються з урахуванням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [7] від 11 вересня 2003 року.

Накази Мінрозвитку громад, видані в межах повноважень, передбачених законом, є обов'язковими до виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами та місцевими держадміністраціями, органами влади АР Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та громадянами.

Мінрозвитку громад очолює Міністр, якого призначає на посаду за поданням Прем'єр-міністра України та звільняє з посади Верховна Рада України. Міністр має першого заступника та заступників, які призначаються на посаду та звільняються з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до пропозицій Міністра.

Важливе значення у вищезгаданій сфері має Постанова Кабінету Міністрів України

«Про порядок участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна» [8] від 13 вересня 2002 року, згідно якої центральні органи виконавчої влади, включені до переліку центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, відповідальних за виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях, беруть участь у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна відповідно до укладених міжнародних договорів України, та відповідають за виконання зобов'язань, що випливають із членства України в цих організаціях.

Важливе значення у даному контексті має також міжнародне співробітництво Мінрозвитку громад, зокрема, у рамках програм та окремих проектів міжнародної технічної допомоги, в тому числі і з питань економічного розвитку територіальних громад. Зокрема, нині триває реалізація проекту «Підтримка децентралізації в Україні – Фаза II», Партнер з розвитку: Уряд Королівства Швеція через Шведське агентство з міжнародного розвитку та співробітництва (Sida). Виконавець: Компанія SKL International - підвідомча організація Шведської асоціації місцевих влад і регіонів (SALAR). Реципієнт: Всеукраїнська організація органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад». Бенефіціар: Міністерство розвитку громад та територій України. Термін реалізації проекту: 01.01.2020 – 31.12.2022. Мета даного проекту: посилення демократії, покращення врядування та надання послуг громадянам України[9].

Також нині триває реалізація проекту «Підтримка децентралізації в Україні». Партнер з розвитку: Уряд Швейцарської Конфедерації через Швейцарську агенцію з розвитку та співробітництва (SDC). Виконавець: Швейцарський центр ресурсів та консультацій з питань розвитку (Skat Consulting Ltd.). Реципієнт/бенефіціар: Міністерство розвитку громад та територій України. Строк реалізації

проекту 01.12.2006 - 30.06.2021. Мета проекту: розробка можливих механізмів надання якісних децентралізованих публічних послуг членам громад, включення їх до національної програми з метою їх подальшого поширення через: підвищення рівня залучення громади до процесів прийняття рішень, планування, забезпечення і моніторингу послуг; розробку ефективних моделей управління досвідом/знаннями; надання дорадчої допомоги ключовим національним інституціям на основі досвіду, отриманого у пілотних регіонах[10].

Висновки. На основі вищевикладеного, можна зробити наступні висновки. Належне адміністративно-правове регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад є невід'ємною вимогою сучасного розвитку України як демократичної і правової держави у контексті євроінтеграції та забезпечення реалізації принципів сталого розвитку.

Органи публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад можна поділити на державні та муніципальні органи публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Серед державних органів публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад доцільно виокремити Міністерство розвитку громад і територій України як основний орган публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Міністерство розвитку громад і територій України є провідним органом публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Накази Мінрозвитку громад, видані в межах повноважень, передбачених законом,

є обов'язковими до виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами та місцевими держадміністраціями, органами влади АР Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та громадянами.

Існують перспективи подальших наукових досліджень у даному напрямку, зокрема, щодо: порівняльно-правового аналізу системи адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні та в країнах ЄС; між-

народного співробітництва органів публічної влади щодо проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад; адміністративно-правового регулювання забезпечення реалізації проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Отже, у даній статті охарактеризовано проблематику Міністерства розвитку громад і територій України як провідного органу публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Анотація

Статтю присвячено проблематиці Міністерства розвитку громад і територій України як провідного органу публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад. Проаналізовано діяльність Міністерства розвитку громад і територій України у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Належне адміністративно-правове регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад є невід'ємною вимогою сучасного розвитку України як демократичної і правової держави у контексті євроінтеграції та забезпечення реалізації принципів сталого розвитку.

Органи публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад можна поділити на державні та муніципальні органи публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Серед державних органів публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад доцільно виокремити Міністерство розвитку громад і територій України як основний орган публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Міністерство розвитку громад і територій України є провідним органом публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Накази Мінрозвитку громад, видані в межах повноважень, передбачених законом, є обов'язковими до виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами та місцевими держадміністраціями, органами влади АР Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та громадянами.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, об'єднані територіальні громади, проекти економічного розвитку громад, Міністерство розвитку громад і територій України, публічне управління.

Herych A. V. Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine as a leading public administration body in the sphere of administrative and legal regulation of economic development projects of united territorial communities

Summary

The article is devoted to the problems of the Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine as a leading public administration body in the field of administrative and legal regulation of economic development projects of united territorial communities. The activity of the Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine as a leading body of public administration in the field of administrative and legal regulation of economic development projects of united territorial communities is analysed.

Proper administrative and legal regulation of economic development projects of united territorial communities is an integral requirement of modern development of Ukraine as a democratic and legal state in the context of European integration and ensuring the implementation of the principles of sustainable development.

Public administration bodies in the field of administrative and legal regulation of economic development projects of united territorial communities can be divided into state and municipal public administration bodies in the field of administrative and legal regulation of economic development projects of united territorial communities.

Among the state bodies of public administration in the field of administrative and legal regulation of economic development projects of united territorial communities it is expedient to single out the Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine as the main public administration body in the field of administrative and legal regulation of economic development projects of united territorial communities.

The Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine is the leading body of public administration in the field of administrative and legal regulation of economic development projects of united territorial communities.

Order of the Ministry of Community Development issued within the powers provided by law are binding on central executive bodies, their territorial bodies and local state administrations, authorities of the Autonomous Republic of Crimea, local governments, enterprises, institutions and organizations regardless of ownership and citizens.

Key words: administrative and legal regulation, united territorial communities, projects of economic development of communities, Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine, public administration.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад та територій України: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 р. № 19 (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 25 вересня 2019 р. № 850). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/197-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.08.2020).
2. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17 червня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 34. Ст. 1167.
4. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 5 лютого 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. Ст. 90.

5. Угода про фінансування Дунайської транснаціональної програми (Interreg V-B Danube - CCI 2014TC16M6TN001) від 15.12.2017 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_002-17#Text (дата звернення: 23.08.2020).
6. Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми (Interreg V-B Danube - CCI 2014TC16M6TN001): Закон України від 19 вересня 2018 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 43. Ст. 348.
7. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11 вересня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 9. Ст. 79.
8. Про порядок участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2002 №1371. Офіційний вісник України. 2002. № 38. Ст. 1776.
9. Підтримка децентралізації в Україні – Фаза II. Перелік діючих проєктів (програм) МТД, бенефіціаром/реципієнтом яких є Мінрегіон. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/perelik-diyuchyh-proyektiv-mtd.docx> (дата звернення: 17.01.2021).
10. Підтримка децентралізації в Україні. Перелік діючих проєктів (програм) МТД, бенефіціаром/реципієнтом яких є Мінрегіон. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/perelik-diyuchyh-proyektiv-mtd.docx> (дата звернення: 17.01.2021).